

Kolmårdsvind
c/o Alf Gustafsson
Älgstorp 1
618 92 Kolmården

Norrköping 2015-03-10

Samrådsyttrande över Vindpark Marviken

Samrådstiden var mycket kort, under senare delen av januari 2015. Naturskyddsföreningen vill härmed lämna våra synpunkter trots att samrådstiden är passerad.

Sammanfattning av Naturskyddsföreningens synpunkter

Naturskyddsföreningen i Norrköping är positivt inställd till vindkraft och andra förnyelsebara energikällor och anser att dessa är nödvändiga för att motverka klimatförändringar samt för en hållbar framtida energiförsörjning. Föreningen anser samtidigt att vindkraftsetablering ska ske med hänsyn till höga natur- och rekreationsvärden, och att dessa ska beaktas i högsta möjliga mån.

Vid Marviken råder en lång rad riksintressen och alla vindkraftverk planeras att byggas på strandskyddad mark.

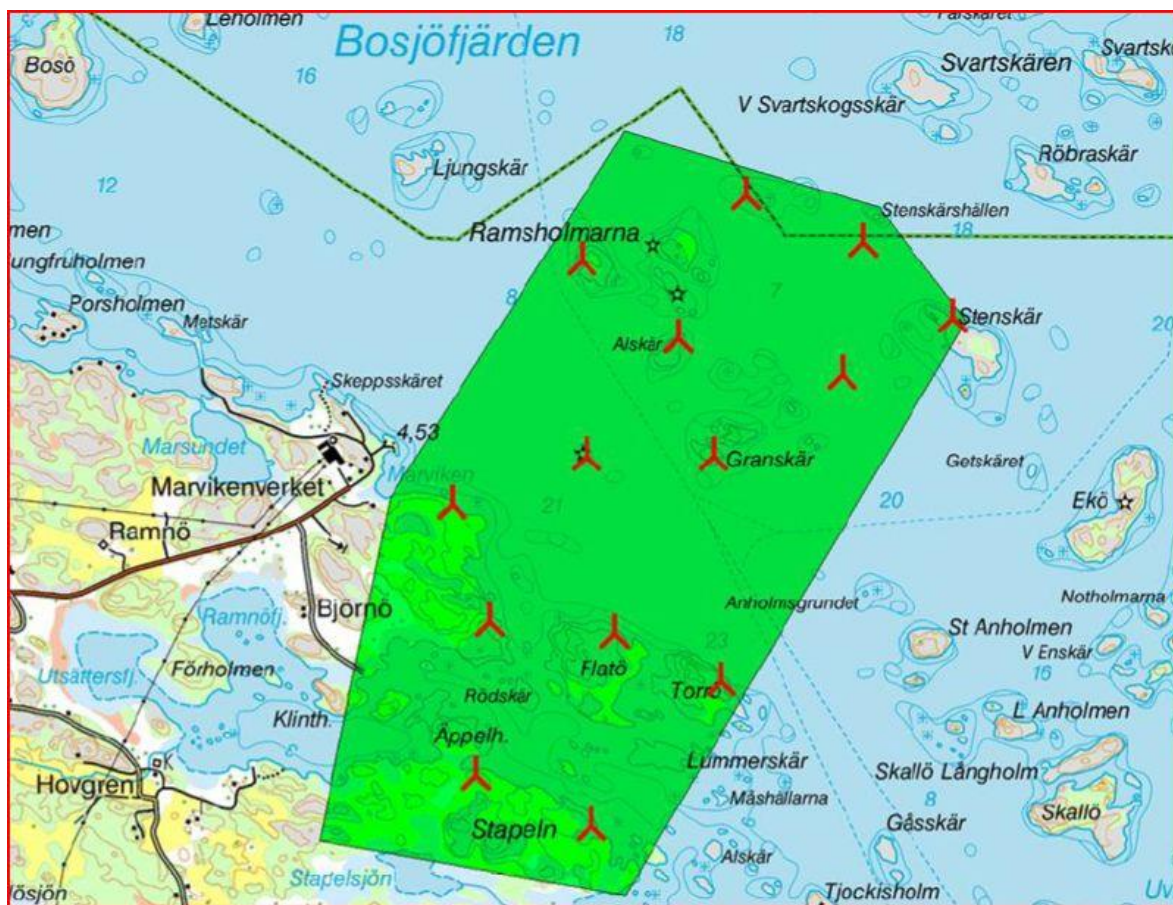
I området finns höga koncentrationer av havsörn, flyttfåglar och marina änder. Det finns stora kunskapsluckor kring fågellivet vid Marviken och bättre underlag behövs för att kunna bedöma vindparkens effekter på fågellivet. De fågelstudier som vindkraftbolaget har låtit utföra redovisar inte det totala fågellivet i området. Mer utförliga inventeringar behöver därför göras.

Naturskyddsföreningen i Norrköping anser utifrån det underlag som finns tillgängligt att vindparken kan komma att få betydande påverkan på fågellivet vid Marviken. Andra alternativa lokaliseringar bör övervägas. Eftersom befintligt underlag visar på höga koncentrationer och stor mångfald av fåglar i området och rekreationsvärdena är höga anser vi att vindkraftverk inte bör byggas inom det föreslagna verksamhetsområdet.

Bakgrund

Naturskyddsföreningen i Norrköping har tagit del av samrådsunderlaget daterat 7 nov 2014, 17 nov 2014 och 10 jan 2015. Fågelinventering vid Marviken 30 sep – 26 okt 2011 av Vesa Jussila och Inventering av fladdermöss vid Marviken 2013 av Ecocom daterat 7 april 2014. Vi har också tagit del av underlag och information om projektet på muntlig väg, via flera möten med Kolmårdsvind.

Kolmårdsvind ekonomisk förening vill starta en vindkraftspark med 14 kraftverk öster om Marvikenverket. Kraftverken beräknas ha en navhöjd på 95 meter och en rotordiameter på 128 meter. Total höjd blir cirka 160 meter. Planen är att verken ska placeras nära stränderna på fastlandet och på öar och skär.

Karta över vindparken. Från Samrådsunderlag 7 nov 2014.

Fotomontage för vyn från Ekö. Från Samrådsunderlag 7 nov 2014. Ytterligare fem verk ska stå till vänster om bilden.

Kolmårdsvind anser att läget är lämpligt eftersom Marvikenverket redan är etablerat i närheten. Infrastruktur är byggd ut till verket i form av en outnyttjad kraftledning och en väg. Det blåser relativt bra i detta skärgårdsläge. Att bygga vindkraftverk på öar och skär innebär att inga nya vägar behöver byggas till verken. Kraftkablar behöver dock dras mellan öarna där verken ska stå. På grunda bottnar ska kraftkablarna grävas ner men där det är kala klippor behöver de sprängas eller borraras ner.

Preliminär dragning av kablar från vindkraftverken. De gröna områdena är naturvärdesobjekt på sjöbotten. Hur kablarna ska dras från de två verken söder om kartan är inte redovisat. Från samrådshandling 10 jan 2015.

Den planerade vindkraftparken ligger inom Riksintresse för naturvården, Riksintresse för friluftslivet, Riksintresse enligt 4 kap Miljöbalken, Riksintresse för yrkesfisket, högsta klassen (nationellt intresse/klass 1) av värdekärnor för naturvården enligt naturvårdskartan och kommunens intresseområde för rörligt friluftsliv. Bråvikens naturreservat, som också är ett Natura 2000-område, ligger direkt angränsande till och delvis inom vindparken i norr. Samtliga vindkraftverk planeras att ligga på strandskyddad mark.

Kring Marviken finns höga koncentrationer av havsörn, flyttfåglar och marina änder. Havsörnarna finns i området under stora delar av året för födosök och övervintring. Två kilometer från den planerade vindparken finns häckande havsörn. Kolmårdsvind planerar att installera det tekniska systemet dtBird som ska avskräcka närmande örnar med ljud.

Enligt fågelinventeringen från 2011 noterades närmare 41 000 sträckande och passerande fåglar vid Marviken. Annat tillgängligt underlag, från bl.a. Vattentornet vid Oxelösund, pekar på att det i genomsnitt passerar 500 000 fåglar per höst som sträcker på bred front över Marviken. Samma underlag uppskattar att det i genomsnitt passerar 9000 rovfåglar per höst över Marvikenområdet. Av dessa passerar årligen rödlistade rovfåglar som havsörn, kungsörn, fjällvråk, bivråk, blå kärrhök och pilgrimsfalk i tämligen stor omfattning. Flyttfågelsträcket över Marviken är därmed ett av Sveriges största flyttfågelstråk, i synnerhet vad gäller rovfåglar.

I området kring Marviken rastar en stor mängd marina änder. Det gäller främst alfågel som övervintrar i tusental och i viss mån ejder som rastar i hundratal vår och höst. Omfattningen borde sakna motstycke i närområdet.

Synpunkter från Naturskyddsföreningen i Norrköping

Naturskyddsföreningen anser att den framtida energiförsörjningen ska baseras på förnybara energikällor som befintlig vattenkraft, vindkraft, bioenergi och solenergi. Det är positivt och nödvändigt att vindkraften byggs ut för att flera av de nationella miljömålen ska kunna uppnås. Föreningen är positiv till vindkraftetablering på Vikbolandet, men utgångspunkten vid etableringar måste vara att människor och flora och fauna med höga naturvärden inte tar skada.

Naturskyddsföreningen anser att häckande havsörnar i närheten av den planerade vindparken kan komma att påverkas negativt. Skyddsavståndet till boplatser bör enligt Sveriges ornitologiska förenings (SOF:s) vindkraftspolicy inte understiga 3 km, med hänsyn till örnarnas rörlighet i området runt boet under häckningstid. Vi betraktar den föreslagna åtgärden för havsörnar, i form av det tekniska systemet dtBird som ska avskräcka närmande örnar med ljud, med viss skepsis. Vi ser ljudsystemets metodik som svår att applicera praktiskt i ett område med så höga koncentrationer och rörelser av örnar och andra fåglar som vid Marviken. Det saknas även inventeringar av havsörn vid Marviken utanför häckningstid. Detta anser vi bör studeras noggrannare.

Föreningen bedömer att den fågelinventering som utfördes på uppdrag av Rewind Offshore hösten 2011 inte är tillräcklig för att representera den fulla omfattningen av flyttfågelsträcket vid Marviken. Det råder stor brist på platsspecifik information om sträcket vid Marviken. Vi anser att sträckets omfattning och karaktär vid Marviken måste vara tillräckligt känt innan en vindkraftsetablering kan genomföras, för att kunna vidta största möjliga försiktighetsåtgärder samt göra en fullvärdig riskbedömning. Följaktligen bör utförligare inventeringar av flyttfågelsträcket vid Marviken genomföras för att närmare kunna täcka in och representera sträckets verkliga omfattning och dynamiska struktur. Vi anser att tillgängligt underlag tyder på att vindparken kan få betydande konsekvenser för flyttfågelsträcket. Detta gäller i synnerhet sträckande rovfåglar som i många studier visat sig vara den fågelgrupp som har svårast att väja för vindkraft och som är överrepresenterade i vindkraftskollisioner med fåglar.

Föreningen anser dessutom att rastande marina änder kan komma att få negativa effekter av vindparken. Det gäller främst alfågel och ejder. Negativ påverkan riskeras i form av störning samt minskade födosöks- och uppehållsområden under såväl anläggningsfasen som under driftskedet. Vi anser att påverkan på dessa fåglar behöver närmare studeras.

Det finns också en viss risk för kollisioner med fladdermöss enligt fladdermusinventeringen.

Naturskyddsföreningen anser att vindkraftverk inte bör anläggas inom områden klassade som Riksintresse, Natura 2000 eller naturreservat och ej heller inom strandskyddade områden. Föreningen kan emellertid tänka sig byggnation längre in på fastlandet under förutsättning att en kommande MKB visar att människor, fauna och flora inte tar skada.

Marvikens kraftverk syns tydligt från sjön. Argument förs fram att det därmed går bra att förlägga vindkraftverk i området eftersom det redan är ianspråktaget. Men kraftverket har varit igång ett fåtal timmar och är nu nedlagt.

Med vänliga hälsningar

Cecilia Ambjörn
Naturskyddsföreningen Norrköping
Vice ordförande

070-978 44 88 carlotto.mattson@swipnet.se
Hättingsgatan 55
603 61 Norrköping

Information om Naturskyddsföreningen finns på föreningens hemsida:
<http://norrkoping.naturskyddsforeningen.se/>

Kopia till
Länsstyrelsen i Östergötland
Miljöskyddsenheten
miljo.ostergotland@lansstyrelsen.se